

Täysistunto

Maanantai 4.3.2019 klo 12.04—16.20

15. Lakialoite laiksi lastensuojelulain 13 b §:n muuttamisesta

Lakialoite LA 104/2018 vp Outi Alanko-Kahiluoto vihr

Lähetekeskustelu

Toinen varapuhemies Tuula Haatainen: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjäristyksen 15. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään sosiaali- ja terveystvaliokuntaan.

Keskustelu

16.14 **Katja Hänninen vas:** Arvoisa rouva puhemies! Ajattelen, että tämä on kuitenkin jälleen niitä aloitteita, jotka ansaitsevat tulla kerrotuksi tässä salissa. Elikkä aloitteen pääasiallinen sisältö on se, että ehdotetaan lastensuojelulakiin säännöstä, jonka mukaan lapsen asioista vastaavalla sosiaalityöntekijällä saa olla vastuullaan enintään 25 lasta.

Tällä hetkellähän sosiaalityöntekijöistä on huutava pula. Huostaan otettujen, kodin ulkopuolelle sijoitettujen lasten, nuorten määrä on ollut aika lailla kasvussa, ja yhdellä sosiaalityöntekijällä saattaa olla asiakkaana jopa 60—100 lasta, jotenka voi vain kysyä, kuinka hyvin siinä sosiaalityöntekijällä riittää aikaa jokaista lasta kohti — aivan liian monta yhtä sosiaalityöntekijää kohti.

Itse henkilökohtaisesti kuntapäättäjänä olen huomannut myös sen, että sosiaalityöntekijöitä ei vain ole edes palkattavaksi, elikkä yritämme rekrytoida, mutta jostain syystä niitä on hyvin vaikea saada, elikkä avoimia paikkoja on. Varmaan johtuu osittain myös siitä, että se työ koetaan hyvin kuormittavaksi ja juuri siitä syystä, että niin paljon on sitä työtä yhtä sosiaalityöntekijää kohden.

Selvityksen mukaan on nostettu esille myös eduskunnan apulaisoikeusasiamiehen näkemys, jonka mukaan sosiaalityöntekijöiden vastuulla olevien asiakasperheiden suuri määrä vaikuttaa vakavasti myös sijaishuoltopaikkojen valvontaan. Tämäkin on nostettava esille. Elikkä kun me nyt näistä vanhuspalveluista olemme paljon puhuneet ja niiden valvonnan puutteesta, niin myös näiden sijaishuoltopaikkojen valvonnassa on puutteita.

Toivottavasti ensi vaalikaudella tämäkin asia saadaan vihdoinkin ja viimeinkin kuntoon ja tehdään tähän lastensuojelulakiin sellainen muutos, että yhtä sosiaalityöntekijää kohden voi olla korkeintaan 25 asiakasta.

16.17 **Arja Juvonen ps:** Arvoisa rouva puhemies! Tämä kansanedustaja Outi Alanko-Kahiluodon tekemä lakialoite on äärettömän tärkeä ja nostaa meille esiin myös lasten tilanteen. Me olemme puhuneet paljon ikäihmisistä ja vanhuksista, mutta todellakin sosiaalityöntekijällä voi olla asiakkaana jopa 60—100 lasta kerrallaan. Siis tähän on ihan pöyristyttävä määrä. Tähän on aivan käsittämätöntä. Puhumme lapsista, heistä joiden

Pöytäkirjan asiakohta PTK 169/2018 vp

huomioiminen ja heidän asioidensa selvittäminen on äärettömän tärkeää ja monivivahteista. Vastuu on ihan valtavan suuri. Vastuu on niin suuri, että voisi kuvitella, että ei siinä sosiaalityöntekijä yöllä unta saa, kun hän miettii, millä tavalla hän tehtävänsä hoitaa niin, että varmasti tulee hyvin hoidettua.

Aulikki Kananoja, joka on ylisosiaalineuvos, on tehnyt selvityksen Lastensuojelun kehittämisen suunta ja suositukset vuonna 2019. Hän kiinnittää siinä huomiota korkean asiakasmäärän lisäksi sosiaalityöntekijöiden suureen vaihtuvuuteen, sijaisten puutteeseen sekä työn puutteelliseen organisointiin ja johtamiseen. Ja tässä Kananojan raportissa tulee esiin myös lastensuojelun sosiaalityöntekijöiden huoli siitä, että suuresta asiakasmäärästä johtuva työn kuormittavuus ei anna mahdollisuuksia tehdä tätä työtä ammatin eettisten periaatteiden mukaisesti ja sosiaalityön onnistumiselle tärkeä asiakassuhde kärsii ajanpuutteesta. Ja tämä vaikeuttaa myös sen luottamuksen rakentumista asiakkaan ja ammattilaisen välillä.

Arvoisa puhemies! Välillä minusta tuntuu, että kyllä yhteiskunnan prioriteetit ja arvot ovat ihan päin mäntyä, kun miettii: Me unohdamme meidän vanhukset, me unohdamme heidät laitoksissa, me unohdamme heidän riittävien hoitajien määrän, hoivan käden määrän. Me unohdamme myös lapset ja lastensuojelun, ja jotenkin tuntuu, että kuitenkin meidän pitää rakentaa sitä tulevaisuutta ja miettiä, että hehän ovat niitä meidän tulevaisuuden aikuisia. Kyllähän tälle asialle tulisi tehdä jotakin ja nähdä se, että ei ainoastaan kovat arvot, vaan myös pehmeät arvot. Ja on ollut hyvä lukea myös siitä, että pääkaupunkiseudulla on ruvettu kiinnittämään huomiota myös sosiaalityöntekijöiden palkkaukseen. Ja on erittäin tärkeää, että me puhumme palkkapolitiikasta silloin, kun me houkuttelemme hyviä, osaavia ammattilaisia tekemään tätä tärkeää työtä. Palkkapolitiikka: monesti he ovat naisia, pienituloinen nainen nyt on pienituloinen eläkeläisnainen ikääntyneenä, ja sitten entistäkin ikääntyneempänä hän on juuri se, jolle niitä palveluja yhteiskunnan tulee tarjota. Eli palkkapolitiikka myös keskiöön keskustelussa, kuinka saamme hyvää hoitohenkilöstöä niin sairaaloihin, vanhustenhoitoon, päiväkoteihin kuin lastensuojeluun ja sosiaalityöhön.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin sosiaali- ja terveysvaliokuntaan.